

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

KIS Kenniscentrum
Innovatieve
Saneringstechnieken

OPROEP I
INNOVATIEVE SANERINGSTECHNIEKEN
(CIST-2024-I)

Informatiebrochure

Januari 2024

Inhoud

1	Situering.....	3
2	Innovatieve saneringstechnieken.....	5
2.1	Stappen in saneringsaanpak.....	5
2.2	Technologie ontwikkelingsstadia	5
2.3	Validatie niveaus van saneringstechnieken.....	6
2.4	Zeer Zorgwekkende Stoffen	6
3	Oproep Innovatieve Saneringstechnieken	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Focus van de oproep	7
3.3	Voor wie?	8
3.4	Looptijd.....	8
3.5	Welke informatie dient opgenomen te worden in de projectaanvraag?	8
3.6	Uitwerking werkplan	9
3.7	Niet in deze oproep.....	10
3.8	Projectfinanciering	10
4	Kosten- en financieringsmodel.....	11
4.1	Personeelskosten	11
4.2	Onderaanneming.....	11
4.3	Werkingskosten	11
4.4	Investeringskosten.....	11
5	Selectie en evaluatie.....	12
5.1	Selectiecommissie	12
5.2	Stap 1: Ontvankelijkheidscriteria.....	12
5.3	Stap 2: Inhoudelijke evaluatie	13
5.4	Stap 3: Beslissing minister.....	14
6	Uitvoering, verloop en opvolging van de geselecteerde projecten	15
6.1	Inhoudelijke Opvolging	15
6.2	Uitbetaling	15
6.3	Wijzigingen	15
6.4	Tussentijdse interacties	16
6.5	Rapportering.....	16
7	Communicatie, publicatie en logo.....	18
8	Overzicht documenten	18

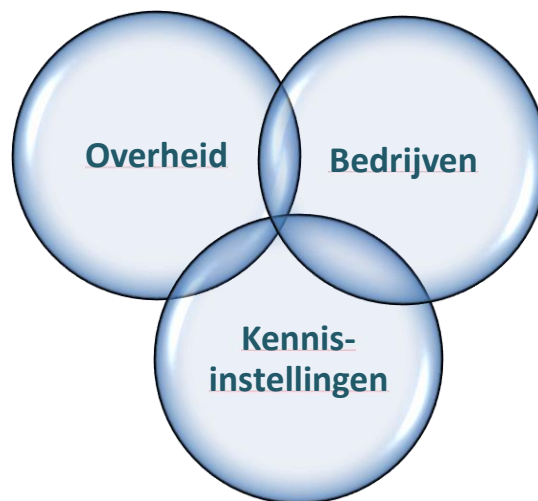
1 Situering

Vlaanderen is op Europees vlak een toonaangevende regio in het kader van PFAS onderzoek en praktijkaanbevelingen om hiermee om te gaan in de leefomgeving. In het saneringsverbond regio Zwijndrecht dd 28/10/2022 werd er specifiek afgesproken dat Vlaanderen koploper wil zijn in de aanpak en sanering van chemische verontreiniging in bodem, water en lucht waarbij er dus een snelle implementatie en opschaling van de opgedane kennis bij het bedrijfsleven dient plaats te vinden.

Er werd een Kenniscentrum Innovatieve Saneringstechnieken (KIS vzw) opgericht met onder andere volgende doelstellingen:

- het op gang brengen en samenbrengen van innovatie en kennis rond sanerings-/zuiveringstechnieken voor chemische verontreiniging van water, lucht en bodem;
- het testen, demonstreren en opschalen van (innovatieve) technologie waarbij het cruciaal is dat bedrijven kunnen samenwerken.

Het kenniscentrum KIS werd tot stand gebracht op initiatief van overheden, bedrijven en kennisinstellingen. Het connecteren van kennisinstellingen en overheidsinstanties met bedrijven is een belangrijk aspect van de KIS activiteiten.

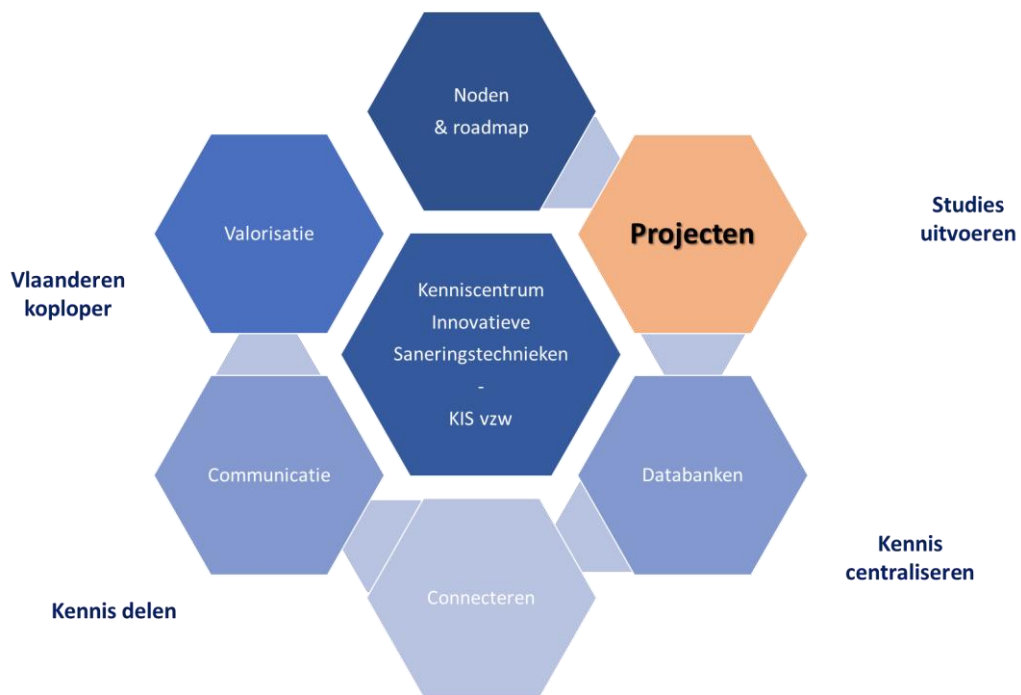
Figuur 1: Drie pilaren die deel uitmaken van de KIS vzw.

Met de hierboven genoemde doelstellingen voor ogen, werd een eerste projectoproep uitgewerkt om 1) inter- en multidisciplinaire samenwerking te stimuleren, en om 2) ontwikkeling en demonstraties van saneringstechnieken te ondersteunen.

De projecten vormen een belangrijke schakel om het versnellen en verbeteren van saneringen te realiseren, zoals geïllustreerd in Figuur 2.

- Via gesprekken met de diverse betrokken partijen uit de drie pilaren van de KIS vzw werd een eerste inventarisatie van de noden gemaakt.
- Op basis van deze noden werd de focus van de eerste projectoproep gedefinieerd.
- De goedgekeurde projecten zullen informatie genereren (impact van saneringstechnieken, wie doet wat, ...) die mee opgenomen zal worden in databanken van het kenniscentrum (met respect voor confidentialiteit).
- Op basis van deze informatie kunnen partners geconnecteerd worden en kan publieke informatie gecommuniceerd worden.

- Het valorisatie aspect is zowel gerelateerd aan de valorisatie van de technieken via de Vlaamse bedrijven, als ook in de toepassing van de technieken om tot oplossingen te komen voor vervuilde terreinen en stromen in Vlaanderen en daarbuiten.

Figuur 2: Illustratie van doelstellingen van het kenniscentrum KIS & de beoogde aanpak om deze te bereiken. Innovatieve Saneringstechnieken.

2 Innovatieve saneringstechnieken

2.1 Stappen in saneringsaanpak

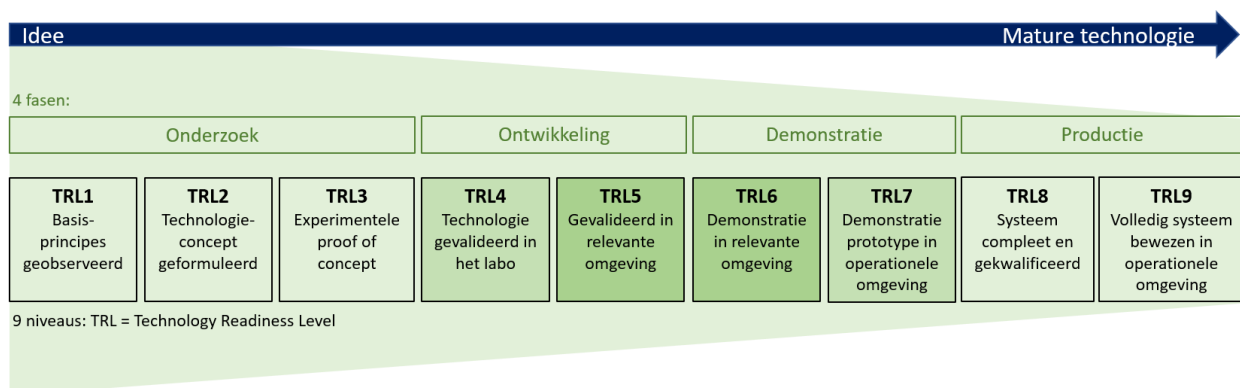
Globaal gezien kunnen in een saneringsaanpak verschillende stappen onderscheiden worden.

1. Vermoeden van vervuiling.
2. Bevestiging van de aanwezigheid van verontreiniging via een beperkt aantal metingen
3. Het in kaart brengen van het type contaminatie, de concentraties, de verspreiding (in bodem, water, lucht) en het daaraan verbonden ingeschatte risico. Hiervoor zijn meer uitgebreide staalnames en metingen nodig.
4. Uitwerken van een saneringsplan waarbij verschillende mogelijke aanpakken overwogen worden. In deze fase kunnen haalbaarheidstesten op laboschaal gebeuren om te verifiëren dat een bepaalde aanpak voor de specifieke situatie het beoogde effect heeft.
5. Implementatie en opvolging van de sanering op piloot schaal om de impact in een reële omgeving na te gaan. Bij een positieve evaluatie, vormen de bekomen resultaten een belangrijke input voor het ontwerp van een grootschalige implementatie.
6. Implementatie van de sanering & opvolging van de impact op grote schaal.

Deze oproep heeft betrekking op stap 5 en stap 4.

2.2 Technologie ontwikkelingsstadia

De ontwikkeling van een technologie wordt opgedeeld in 4 fasen en 9 niveaus, TRLs (Technology Readiness Level), gaande van een eerste concept (TRL1) tot een systeem dat op grote schaal wordt ingezet (TRL9). De innovatie funnel is geïllustreerd in Figuur 2.

Figuur 3: Stappen in innovatie ontwikkeling: van idee tot mature technologie.

Deze oproep spitst zich voornamelijk toe op technologieën die (bijna) klaar zijn voor evaluatie in het veld (TRL 5 & 6) met eventueel een bevestigende validatietest in het lab voor een specifieke case.

2.3 Validatie niveaus van saneringstechnieken.

Wat de validatie van innovatieve saneringstechnieken betreft zijn een aantal niveaus te onderscheiden die elk een andere validatie aanpak vragen:

- Niveau 1: Theoretische evaluatie van een saneringstechnologie.
- Niveau 2: Evalueren & valideren van het pollutent verwijderingsmechanisme in gecontroleerde omgeving, in parallel met controles (Lab-testen).
- Niveau 3: piloottesten in het veld met intense monitoring zowel wat betreft het aantal monitoringspunten als de te bepalen parameters.
- Niveau 4: Grootschalige toepassing.

Deze call beoogt ondersteuning van activiteiten om saneringstechnieken van niveau 2 naar niveau 3 te brengen. Dit houdt in dat informatie omtrent de theoretische evaluatie van de saneringstechniek beschikbaar is alsook testresultaten die het saneringsprincipe bewijzen.

2.4 Zeer Zorgwekkende Stoffen

[Zeer zorgwekkende stoffen](#) zijn een groep stoffen (o.a. PFAS) die potentieel een ernstig risico vormen voor de mens en voor het milieu. Vlaanderen moet nu bepalen welke stoffen als zeer zorgwekkend beschouwd kunnen worden, vertrekkende van criteria die op Europees niveau zijn vastgelegd. Daarvoor is er de [conceptnota Visie Zeer Zorgwekkende Stoffen](#) opgemaakt.

[PFAS](#) is de verzamelnaam voor meer dan 6000 chemische stoffen waarin onder andere een combinatie van fluorverbindingen en alkylgroepen voorkomt. Ze komen niet van nature voor in het milieu. Het gebruik van enkele van deze stoffen is sinds 2006 aan banden gelegd door de EU.

- PFAS zijn bestand tegen hoge temperaturen en zijn water-, vuil-, en vetafstotend. Daarom worden ze veel gebruikt in industriële toepassingen en consumentenproducten.
- Eerst werden vooral PFAS met lange koolstofketens (8 of meer koolstofatomen) gebruikt. Voorbeelden daarvan zijn PFOS en PFOA. Die stoffen verspreiden zich minder snel, maar stapelen zich op in vetten en breken erg traag af in het milieu en het menselijk lichaam.
- Daarna werden vooral PFAS met kortere koolstofketens gebruikt: eerst 6 koolstofatomen, vervolgens slechts 4. Voorbeelden daarvan zijn PFBS, PFBA en PFBSA. Nog recenter werden ook PFAS met 2 of 3 koolstofatomen geproduceerd.
- De stoffen met kortere koolstofketens stapelen zich minder op, maar verspreiden zich sneller en breken ook erg traag af in het milieu en in het menselijk lichaam.

3 Oproep Innovatieve Saneringstechnieken

3.1 Inleiding

Ter ondersteuning van de aanpak van zeer zorgwekkende stoffen, en specifiek PFAS wordt een oproep gelanceerd naar projecten die mikken op het ontwikkelen en demonstreren van innovatieve saneringstechnieken voor water, lucht en/of bodem.

3.2 Focus van de oproep

Er zijn duizenden zeer zorgwekkende stoffen aanwezig in onze leefomgeving. Gelet op de problematiek van de PFAS-verontreiniging in Vlaanderen is deze eerste oproep gericht op het ontwikkelen en toepassen van innovatieve saneringstechnieken om deze PFAS-verontreiniging en de eraan gekoppelde druk op het leefmilieu en de gezondheid van de mens aan te pakken.

De volgende type projecten worden beschouwd:

- **Ontwikkelprojecten** die starten vanuit TRL5 (eventueel een gevorderd TRL4-stadium) en binnen de looptijd van het project een demonstratie in het veld (TRL6) voorzien.
- **Demonstratieprojecten** starten minimaal vanuit TRL6 met focus op demonstraties in het veld en het verzamelen van ontwerp data voor TRL7. Eventueel kunnen onderbouwende labotesten met materiaal van de geselecteerde site in beperkte mate worden opgenomen in het project.
- **Transversaal project** waarin saneringstechnieken in een breder perspectief worden bekeken.

Wat ontwikkel- en demonstratieprojecten betreft kunnen voorstellen rond de volgende onderwerpen worden beschouwd voor cofinanciering:

- Topic 1: Innovatieve technieken die een meer efficiënte (en duurzame) zuivering van met PFAS verontreinigd water kunnen realiseren, met speciale aandacht voor de kortere PFAS (PFBA, ...)
  - De waterzuivering kan betrekking hebben op grondwater, bodemwaswater, bemalingen, afvalwater (huishoudelijk en industrieel) en scrubberwater.
- Topic 2: Technieken die de volledige afbraak van PFAS realiseren als alternatief voor verbranding of storten.
  - Hierbij dient voldoende aandacht te gaan naar opvolging van eventueel gevormde afbraakproducten. Ontwikkeling van analysetechnieken valt buiten de oproep.
  - De duurzaamheid van de oplossing en opschaalbaarheid zijn belangrijke aandachtspunten.
- Topic 3: Oplossingen voor de sanering van PFAS verontreiniging in waterbodems.
- Topic 4: Oplossingen voor sanering van PFAS in bodems
  - Bv. voor bodems met relatief hoge PFAS-concentraties rond een kernzone.
- Topic 5: Oplossingen voor het reinigen van PFAS bevattende geleide gasemissies.
- Topic 6: Demonstraties van een geïntegreerde aanpak van PFAS verontreiniging in bodem, water en/of lucht met een combinatie van saneringstechnieken.

Binnen een projectvoorstel kunnen meerdere topics aan bod komen.

Naast de ontwikkel- en demonstratieprojecten, kan maximaal 1 transversaal project gefinancierd worden:

- Topic 7: transversaal project rond de evaluatie en versterking van het maatschappelijk draagvlak voor innovatieve saneringstechnieken inclusief:
  - kosten/baten analyses in het kader van deze technieken, en
  - de ontwikkeling van een beoordelingskader van innovatieve socio-economische en/of beleidsmatige aspecten van saneringstrajecten.
  - Interacties met de goedgekeurde ontwikkel- en demonstratieprojecten is te voorzien.

3.3 Voor wie?

De projectoproep is gericht aan consortia van organisaties (zoals bedrijven, onderzoeksinstituten en overheden) met een exploitatiezetel in Vlaanderen.

- Consortia dienen te bestaan uit minstens 3 partners uit minstens 2 verschillende pilaren.
- Een van de consortium partners treedt op als indiener/coördinator van het projectvoorstel en fungeert als aanspreekpunt.
- Indiening van een projectvoorstel dient te gebeuren vanuit een rechtspersoonsvorm (nv, vzw, bvba, cv, cvba, ...).

Voor het project wordt een samenwerkingsovereenkomst opgesteld tussen de OVAM, de vzw KIS en alle partners voor de looptijd van het project. Voor goedgekeurde projecten treden alle gesubsidieerde projectpartners toe als lid van de KIS vzw voor minstens de duur van het project.

3.4 Indieningsdatum en looptijd

De uiterste datum voor indiening is **woensdag 27 maart 2024 om 12u 's middags**. Projectaanvragen (projectvoorstel + voor elke partner een ondertekeningdocument) dienen door de indieners per e-mail bezorgd te worden aan info@kis.vlaanderen.be.

De goedgekeurde projecten moeten gestart zijn vóór 31 december 2024 en mogen maximaal 36 maanden duren.

Het gesubsidieerde project kan deel uitmaken van een ruimer project, dat langer loopt.

3.5 Welke informatie dient opgenomen te worden in de projectaanvraag?

Inhoudelijke aspecten:

- Geef aan over welk type project het gaat.
- Omschrijf hoe het ingediende project voldoet aan de gestelde focus (zie punt 2 & punt 3.2);
- Lijn het toepassingsgebied van de saneringstechniek(en) goed af.
- Beschrijf hoe het consortium met het project een concrete bijdrage wil leveren aan het ontwikkelen en demonstreren van innovatieve saneringstechnieken en knowhow in Vlaanderen;
- Besteed aandacht aan de kwaliteit van het werkplan (zie punt 3.6).
- Zijn er voldoende en adequate metingen voorzien om de impact van de sanering goed te evalueren?
- Omschrijf de meetmethodes voor PFAS (en potentiële afbraakproducten) die voorzien worden om de

impact van saneringstechnieken te beoordelen.

- Werd voldoende aandacht besteed aan eventueel gevormde nevenproducten?
- Omschrijf waar de testen zullen uitgevoerd worden. Demonstraties in het veld en testen dienen te gebeuren op terreinen gelegen in Vlaanderen die voldoende generiek zijn voor replicatie van de resultaten.

Innovatief karakter:

- In welke mate overstijgen de voorgestelde activiteiten de state-of-the-art?
- Het kan gaan om totaal nieuwe technieken en processen die toegepast worden op het terrein in de strijd tegen de PFAS-verontreiniging.
- Het kan gaan om een nieuwe combinatie van bestaande technieken en processen in de strijd tegen de PFAS-verontreiniging.
- Innovatie monitoringstechnieken kunnen ingezet worden om de goede werking van de saneringstechnieken beter te kunnen evalueren dan met bestaande technieken.
- Welke winst werd geboekt wat duurzaamheid van de oplossing betreft?

Impact en economische-, sociale- en maatschappelijke relevantie:

- Is dit project opschaalbaar en bruikbaar voor andere actoren in het veld?
- Wat is de voorbeeldwaarde voor wat betreft de impact van het project op het aanpakken van PFAS in de maatschappij?
- Welke indicatoren worden gebruikt voor de opvolging van het project en de impact ervan?
- Heeft het project ook een sociale meerwaarde? Hoe wordt voor maatschappelijk draagvlak gezorgd?
- Welke goede praktijken kunnen gedeeld worden?
- Voorzie een geschikte manier om vastgestelde knelpunten en leerlessen te inventariseren, te illustreren en te communiceren met OVAM en de KIS vzw, alsook met de buitenwereld.
- Elk project dient interactie met het in punt 3.2 vermelde transversale project te voorzien.

Consortium:

- Omschrijf de rol van elke partner en geef aan waarom de partners de geschikte partijen zijn om die rol op zich te nemen.
- Gaat het project voorbij de bedrijfspoort en de eigen comfortzone?
- Verantwoord de eventuele inzet van onderaannemers.

3.6 Uitwerking werkplan

Algemene instructies voor de opmaak van het werkplan

- Beschrijf een duidelijk uitgewerkte planning, met een opsplitsing van de activiteiten in logische duidelijk afgeleide werkpakketten.
- Per werkpakket wordt de planning en te verwachten **output** (deliverables en mijlpalen) uitgewerkt.
- Per werkpakket blijkt duidelijk welke **rollen en engagementen** er opgenomen worden door welke partners.
- Per werkpakket dient een realistische **budgetraming** opgesteld te worden, die opgesplitst is naar aard van de kost en naar individuele bijdrage van de partners. De gehanteerde prijzen dienen conform met de in de markt gangbare vergoedingen en bedragen te zijn.

Meer specifieke instructies zijn opgenomen in de template (indieningsformulier) die gebruikt dient te

worden voor opmaak van projectvoorstellen.

3.7 Niet in deze oproep

Projecten met als hoofddoelstelling fundamenteel onderzoek en/of puur productontwikkeling vallen niet onder deze oproep. Uitsluitende investeringsaanvragen worden ook uitgesloten.

3.8 Projectfinanciering

Maximaal 75% van de subsidiabele projectkosten wordt gefinancierd met een maximaal subsidiebedrag van € 450.000 per project. Het globale projectbudget mag het bedrag van € 600.000 overschrijden, maar geeft geen recht op bijkomende subsidies.

De consortiumleden hebben de vrijheid de subsidiepercentages te variëren tussen partners, zolang de totale projectsubsidie de 75% niet overstijgt. Geen enkele partner kan meer dan 200 keuro subsidie ontvangen.

In het geval het ingediende project een deel van een globaal project is, moet er voor het ingediende project een aparte budgetraming opgemaakt worden. De budgetraming van het globale project wordt in hoofdlijnen opgegeven.

Vanuit de OVAM wordt maximaal 75% van het subsidiabel projectbudget gefinancierd. Het consortium voorziet in aanvullende middelen voor de resterende projectkosten en geeft aan hoe deze gefinancierd zullen worden. De subsidiabele kosten zijn enkel deze die gerelateerd zijn aan het project en niet behoren tot de reguliere activiteiten van de deelnemende partners.

De de-minimisregel vereiste is op alle ondernemingen in het project van toepassing. Alle ondernemingen van het indienend project moeten in het [ondertekendocument](#) hun statuut ten aanzien van ontvangen staatssteun duidelijk opgeven.

[Veelgestelde vragen: De-minimis | Agentschap Innoveren en Ondernemen \(vlaio.be\)](#)

4 Kosten- en financieringsmodel

Volgende kosten komen in aanmerking om opgenomen te worden in het project.

4.1 Personeelskosten

Personeelskosten van medewerkers worden berekend op basis van het aantal mensdagen en een loonkost per dag. Voor alle medewerkers van alle partners moet een tijdsregistratie gebeuren van het aantal gewerkte mensdagen per werkpakket, zoals vermeld in het plan van aanpak van de projectaanvraag.

De aangegeven kosten voor personeel dienen in lijn te zijn met de normale verloning in de betrokken sector en voor de voorgestelde profielen.

4.2 Onderaanneming

Onderaannemingskosten (van organisaties met exploitatiezetel in Vlaanderen) kunnen aanvaard worden als directe werkingskosten onder die voorwaarde dat het een bepaalde en afgelijnde opdracht betreft. Deze kosten dienen als dusdanig opgegeven te worden in de budgettabel bij indiening. Indien niet opgegeven in de ingediende budgettabel, mogen deeltaken nooit geheel of gedeeltelijk in onderaanneming worden gegeven zonder de voorafgaande toestemming van de vzw KIS en de OVAM. In elk geval geldt ook hier het billijkheidsprincipe: de leverancier met de beste prijs/kwaliteitverhouding wordt gekozen. Ga voor onderaannemers die MVO en duurzaamheid ook hoog in het vaandel dragen!

4.3 Werkingskosten

Werkingsmiddelen zijn alleen in te geven in zoverre zij er precies op gericht zijn om het project uit te voeren, expertise hiervoor in te winnen, de leerlessen te capteren en te analyseren en om de kennis te delen in het werkveld. De normale onderzoeks-, design- en andere kosten die in een normaal saneringsproject of zuiveringstraject ook zouden gemaakt worden, kunnen niet worden ingebracht.

De indirecte werkingskosten (overheadkosten) bedragen maximaal 20% van de personeelskosten.

4.4 Investeringskosten

Investeringskosten (in infrastructuur, materialen of werktuigen) in zoverre ze direct relevant zijn voor dit project en geen deel uitmaken van de normale investeringen die de initiatiefnemer moet doen in zijn normale bedrijfsvoering. De uitsluitende relevantie voor dit project dient te worden aangetoond. Enkel de afschrijvingskosten gedurende de gebruiksduur binnen het project worden ingebracht.

Nota: Voor BTW-plichtige deelnemers aanvaarden we de kosten exclusief BTW.

5 Selectie en evaluatie

5.1 Selectiecommissie

De minister beslist over de toekenning van subsidies op basis van een advies van een selectiecommissie. Deze selectiecommissie is samengesteld uit experts met kennis van saneringen van water, lucht en bodem.

De beoordeling gebeurt aan de hand van een correct en volledig ingevuld indienformulier, inclusief de gevraagde bijlagen.

De beoordeling van de effectief ingediende projecten gebeurt op basis van de hieronder gedefinieerde ontvankelijkheids- en evaluatiecriteria. Er is geen garantie dat alle projecten die gunstig beoordeeld worden, gesubsidieerd kunnen worden. Daarom wordt er een ranking gemaakt van de gunstig beoordeelde projecten. De projecten worden volgens deze ranking gefinancierd tot de middelen die beschikbaar gesteld worden voor deze oproep uitgeput zijn.

5.2 Stap 1: Ontvankelijkheidscriteria

Om voor verdere selectie in aanmerking te komen, dienen de ingediende voorstellen aan volgende ontvankelijkheidscriteria te voldoen:

5.2.1 Formele kenmerken vervuld:

- Een tijdige indiening van de projectaanvraag – Indiening uiterlijk woensdag 27 maart **2024 – 12u 's middags**.
- **Volledig** ingevulde projectaanvraag en bijlagen zoals gespecificeerd in de template voor opmaak van projectvoorstellen
- **Consortium** conform de richtlijnen gespecificeerd in punt 3.3
- **Per partner** is een [ondertekeningdocument](#) ondertekend door een wettige vertegenwoordiger of volmacht houder voor dit project;
- Een looptijd (maximaal 36 maanden) van het project waarvoor subsidies werden aangevraagd met start in 2024 en aflopend vóór 31 december 2027. Het gesubsidieerde project kan deel uitmaken van een ruimer project, dat langer loopt;
- Het project houdt rekening met een subsidie van maximum 75% van de subsidiabele projectkosten, met een maximaal subsidiebedrag van € 450.000. Een inbreng vanuit andere kanalen van minimaal 25% is te voorzien door het consortium;

Ingeval van eventuele tekorten op de ontvankelijkheidscriteria streven OVAM/vzw KIS naar een terugmelding aan de projectindieners binnen de 3 werkdagen na de uiterste indiendatum. **Een eenmalige bijsturing van het indiendossier door de projectindieners (en zijn partners) op eventuele tekorten kan gebeuren binnen 2 werkdagen na deze terugmelding!** Enkel projecten met een positieve ontvankelijkheidsbeoordeling gaan verder naar de tweede stap, namelijk de inhoudelijke beoordeling op basis van onderstaande evaluatiecriteria.

5.2.2 Voor de deelnemende ondernemingen: de grens inzake staatssteun is nog niet overschreden

De **de-minimisregeling inzake staatssteun** is van toepassing op alle ondernemingen in het project.

Op alle ondernemingen die deel uitmaken van het projectpartnerschap zijn de regels betreffende de de-minimissteun, zoals neergelegd in Verordening (EG) 1998/2006 van de Europese Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun (of elke Verordening die deze vervangt), van toepassing. Bij de opmaak van dit oproepdocument houdt deze Verordening concreet in dat in een periode van drie belastingjaren nog geen € 200.000 aan staatssteun is verleend of toegekend. Alle ondernemingen van het indienend partnerschap voor het project moeten in het indienformulier hun statuut ten aanzien van ontvangen staatssteun duidelijk opgeven. Door de Coronacrisis heeft de Commissie een bijzondere mededeling aangenomen inzake staatssteun. Steun gegeven in het kader van Corona telt niet mee voor de de-minimis.

[Veelgestelde vragen: De-minimis | Agentschap Innoveren en Ondernemen \(vlaio.be\)](#)

5.2.3 Dubbele financiering is niet toegestaan

Dubbele financiering wordt niet toegestaan. Indien het project ook door een andere instantie wordt gesteund of wanneer er een subsidieaanvraag werd ingediend bij een andere overheidsinstantie, wordt meegedeeld vanuit welke instantie dit (mogelijks kan) wordt gesteund, met contactgegevens. Er wordt een overzicht verleend van het deel van het project dat door deze andere instantie wordt gefinancierd. Dubbele financiering van hetzelfde deel en de inhoud van het project wordt niet toegestaan, dus een heldere afbakening is noodzakelijk.

5.2.4 Bereidheid tot het delen van kennis over de geleerde lessen uit deze projecten met de OVAM en de vzw KIS, maar ook in het werkveld.

De projectindieners dient op te geven hoe de leerlessen worden gecapteerd en de resultaten en de algemene werkwijze zullen worden bekendgemaakt en verspreid in het werkveld.

De disseminatie-actie doet geenszins afbreuk aan de oorspronkelijke eigendomsrechten en algemene confidentialiteitsgaranties over de details van de aangewende techniek. De OVAM en de vzw KIS zullen van goedgekeurde projecten een publieke basisfiche opnemen op haar website. Indien de OVAM en de vzw KIS andere informatie publiek willen communiceren, zal dit steeds in onderling overleg gebeuren, met respect voor de communicatiestrategie en -timing van de projecteigenaars.

5.3 **Stap 2: Inhoudelijke evaluatie**

De beoordeling gebeurt aan de hand van een correct en volledig ingevulde template. Voor de inhoudelijke beoordeling van de ingediende dossiers roept OVAM met de vzw KIS een selectiecommissie samen. Deze hanteert volgende criteria voor de opmaak van de evaluatie. We behouden het recht voor om de kandidaten uit te nodigen voor een mondelinge toelichting van het project.

- **Inhoudelijke** geschiktheid van het voorgestelde project om tot oplossingen te komen voor PFAS in Vlaanderen en specifiek rond de gestelde focus. In punt 3.5 vindt u de vereiste kenmerken van een beloftevol project. De projecten worden qua inhoud op deze kenmerken afgetoetst. **(20 punten)**
- De adequaatheid van het voorgestelde **werkplan** van het project. De projectindieners maakt, samen met de projectpartners, een projectomschrijving en budgetraming, rolverdeling en tijdsplanning op via de vragen van het indienformulier. Dit wordt beoordeeld op aanpak. Het samenwerkingsverband moet kwaliteitsvol zijn en wordt beoordeeld op relevantie voor het project. **(20 punten)**
- De **verhouding prijs/prestaties** van het project **(30 punten)**. In elk geval geldt het billijkheidsprincipe: het project met een goede verhouding prijs/prestatie wordt beter gerangschikt.
  - De projectpartners tonen minimaal 25% inbreng aan uit andere financieringsbronnen. In de aanvraag wordt aangegeven op welke wijze het niet-subsidiabele deel van het project wordt gefinancierd. De financiering hiervan kan op verschillende manieren ingevuld worden, bijv. eigen inbreng, projecteigen opbrengsten, sponsoring in geld of sponsoring in natura.
  - De aangegeven kosten voor personeel en/of onder-aanneming zijn in lijn met de normale verloning in de betrokken sector en voor de voorgestelde profielen. In de kostenstructuur binnen het project wordt aangetoond dat de kosten gemaakt worden om de aanpak van PFAS via innovatieve saneringstechnieken te financieren.
- Beoordeling van de potentiële **impact** van het project **(20 punten)** gebeurt op basis van de aangeleverde informatie betreffende, o.a.:
  - Opschaalbaarheid van de saneringstechnologie.
  - Bruikbaarheid van de technologie door andere actoren in het veld (replicatiepotentiaal)
  - De duurzaamheid
  - De potentiële besparing in kosten
  - Sociale- en maatschappelijke relevantie
- Kwaliteit van het **consortium (10 punten)**
  - Biedt de wisselwerking en de ervaring (binnen het project) voldoende garantie tot een succesvolle uitrol?
  - Wordt een voldoende breed partnerschap gevormd?
  - Is er een billijke verdeling van de fondsen binnen het consortium?
  - Is de inzet van onderaannemers gejustificeerd?

De projectpartners beantwoorden de vragen op het indienformulier zodanig dat het een evaluatie op basis van de evaluatiecriteria mogelijk maakt.

Op basis van de puntenscores en de verdeling van de projecten over de topics zullen de te subsidiëren projecten geselecteerd worden.

5.4 Stap 3: Beslissing minister

De selectiecommissie maakt haar advies over aan de vzw KIS en de OVAM die dit voorlegt, samen met het volledige dossier aan de Inspectie van Financiën en vervolgens aan de bevoegde minister. De minister beslist via een ministeriële beslissing om over te gaan tot de subsidiëring of om de aanvraag te weigeren. Terugkoppeling omtrent deze evaluatiefase ontvangt u via mail.

6 Uitvoering, verloop en opvolging van de geselecteerde projecten

6.1 Inhoudelijke Opvolging

Elk project wordt opgevolgd door de vzw KIS en de OVAM. De vzw KIS zorgt voor de algemene opvolging en de coördinatie.

De projectindieners en hun projectpartners zijn gehouden aan het uitvoeren van het ingediende project, met respect voor de uitvoering in de Nederlandse taal. Eventuele wijzigingen zijn slechts mogelijk na goedkeuring van de OVAM.

6.2 Uitbetaling

Na een ministeriële beslissing tot goedkeuring van de subsidiëring van het project, wordt de projectindieners daarvan op de hoogte gebracht. De projectindieners wordt de financieel begunstigde van de steun. Deze is eraan gehouden de steun aan de juiste partner over te maken, die deel uitmaakt van het partnerschap voor het project. We raden aan hierover afspraken (wie, hoeveel, op welk tijdstip, ...) op te nemen in de formele samenwerkingsovereenkomst tussen de partners.

- Er zal na goedkeuring van het project een voorschot betaald worden van **40 procent** van het vastgelegde subsidiebedrag.
- Na goedkeuring van de tussentijdse inhoudelijke rapportage (zie punt 6.5) zal een 2^e voorschot van **40 procent** van het vastgelegde subsidiebedrag uitbetaald worden ter ondersteuning van de 2^e helft van de projectduur.
- Pas na de afronding en de positieve beoordeling van het eindrapport (zie punt 6.5), zowel het inhoudelijke met een communicatiefiche, als het financieel verslag, zal **het saldo op basis van de aanvaarde projectkosten** vereffend kunnen worden.

De rapportage wordt uiterlijk twee maanden na het einde van de looptijd van het project ingediend bij de vzw KIS en de OVAM. Ingeval van ontbrekende info en/of bewijsstukken heeft de projectindieners maximaal **10 werkdagen** de tijd, na berichtgeving van de vzw KIS/OVAM, om de ontbrekende stukken aan te leveren!

Indien de werkelijke kosten lager zijn dan de budgetraming bij indiening van het projectvoorstel, wordt de subsidie herrekend op basis van de aanvaarde kosten. Bij een overschrijding van de aanvaarde kosten ten aanzien van de budgetraming, wordt geen bijkomende subsidie verleend. Alleen kosten die gemaakt worden binnen de termijn van uitvoering van de oproep Innovatieve saneringstechnieken, komen in aanmerking voor subsidie.

6.3 Wijzigingen

Op gemotiveerd verzoek van de begunstigde kan goedkeuring gegeven worden om het oorspronkelijke projectvoorstel aan te passen.

Deze wijzigingen dienen voor het einde van de looptijd aangevraagd te worden, nadien worden geen wijzigingen meer aanvaard.

Indien het project niet zou leiden tot de gewenste doelstellingen, kan het project stopgezet worden na

overleg met de vzw KIS en de OVAM. De al gedane kosten kunnen gesubsidieerd worden.

6.4 Tussentijdse interacties

Het is sterk aanbevolen om gedurende de looptijd van het project kennis te delen met de hub zeer zorgwekkende stoffen in Vlaanderen.

6.5 Rapportering

Zowel inhoudelijk als budgettair dient de rapportage te gebeuren via de rapporteringsdocumenten aangeleverd door de vzw KIS/OVAM. Deze rapportage dient te gebeuren in het Nederlands. De projectindieners is verantwoordelijk voor het tijdig en volledig indienen van de rapporteringen voor het hele partnerschap.

Tussentijdse rapportering:

- Halfweg de looptijd van het project moet de projectindieners een tussentijdse stand van zaken geven aan de vzw KIS en de OVAM. De rapportering dient te gebeuren volgens het **rapporteringssjabloon**. De rapportering omvat ook een publieke samenvatting van de activiteiten en de bevindingen.

Eindrapportering:

- Het eindrapport, bestaande uit een inhoudelijk en financieel verslag en een communicatiefiche, wordt bezorgd aan de vzw KIS en de OVAM **uiterlijk 2 maanden** na afloop van het project.
- **Ingeval van ontbrekende info en/of bewijsstukken heeft de projectindieners maximaal 10 werkdagen de tijd**, na berichtgeving van de vzw KIS of de OVAM, om de ontbrekende stukken aan te leveren! Bij goedkeuring door OVAM wordt het saldo van de subsidie uitbetaald.
- Financieel verslag:
  - Het financieel verslag biedt een overzicht van de gemaakte kosten met betrekking tot de realisatie van het project, per kostencategorie en per werkpakket. Deze rapportering dient opgedeeld te worden volgens het **financieel sjabloon dat** aangeleverd zal worden door de vzw KIS en de OVAM.
  - De bewijsstukken van gedane uitgaven (facturen, loonfiches) worden bij de projectpartners ter inzage beschikbaar gehouden voor de overheid en kunnen op eenvoudig verzoek aangeboden worden.
  - Voor de personeelskosten worden loonfiches voorgelegd met het aantal gepresteerde mensdagen op het project. Voor alle medewerkers van alle projectpartners moet een tijdsregistratie voorgelegd worden van het aantal gewerkte mensdagen per werkpakket. Deze stukken hebben uiteraard betrekking op de projectactiviteiten van de toegekende subsidie.
  - Voor alle andere onkosten worden facturen voorgelegd met datum, omschrijving en hoeveelheden, gerelateerd aan het project.
  - Let op!
    - Toon aan dat er geen sprake is van een dubbele subsidiëring van het project. Uit de staat van inkomsten moet duidelijk blijken van welke instanties een subsidie werd verkregen.
    - Voor BTW-plichtige deelnemers aanvaarden we de kosten exclusief BTW.
    - Pas nadat alle nodige stukken bij de vzw KIS en de OVAM zijn ingediend, onderzocht en goedgekeurd, wordt het saldo gestort.
    - Als de kosten lager zijn dan de toegekende subsidie, wordt het overschot teruggevorderd of afgehouden van het saldo.

- Als geen afrekeningsdossier ingediend wordt (of als dit niet tijdig gebeurt), worden de verkregen voorschotten teruggevorderd.
  - De OVAM behoudt te allen tijde het recht de betaling van de vergoedingen bijkomend afhankelijk te maken van inzage en goedkeuring van bijkomende kostenstaving, zoals loonfiches, facturen van leveranciers en de betaalbewijzen hierover.
- Het inhoudelijk verslag omvat:
    - Een beschrijving van het verloop van het project, resultaten, maatschappelijke en economische meerwaarde en leerpunten betreffende onder meer de randvoorwaarden voor inzetbaarheid van de techniek. De rapportering dient te gebeuren volgens het **rapporteringssjabloon**. De projectindiener werkt hiervoor verder op de tussentijdse rapportering (zie punt 6.5.1).
    - Een communicatiefiche waarin het project, de resultaten en eventuele meerwaarde en leerlessen worden beschreven in een helder taalgebruik, die gehanteerd zal worden voor de communicatie naar buiten uit. Hiervoor zal een template ter beschikking gesteld worden.
    - Het zijn de partners van het project zelf die de inhoud ervan bepalen. Het betreft dus geen bedrijfsgeheimen, en de disseminatie zal geenszins het competitief voordeel van de projectpartners tenietdoen. Integendeel, de projectpartners kunnen net een voortrekkersrol opnemen. Ze kunnen als eersten hun kennis en kunde op grotere schaal verder gaan exploiteren. Andere overheden, organisaties, ondernemingen, kennisinstellingen en burgers volgen.

7 Communicatie, publicatie en logo

Elke externe communicatie rond de desbetreffende goedgekeurde projecten moet melding maken van de ondersteuning door Vlaanderen. Dit dient te gebeuren door het logo op elke communicatie te plaatsen, alsook de vermelding “met de steun van Vlaanderen/OVAM/vzw Kenniscentrum Innovatieve saneringstechnieken (KIS)”. Op alle publicaties, mededelingen en presentaties, wordt het logo van de OVAM en de KIS vzw duidelijk zichtbaar aangebracht.

De projectindiener bezorgt van alle publicaties die hij zelf en zijn projectpartners omtrent het gesubsidieerde project verspreiden, een digitale versie aan de OVAM en de vzw KIS.

OVAM en de vzw KIS zullen van de goedgekeurde projecten een publieke basisfiche opnemen op hun website. Hiervoor zal een template ter beschikking gesteld worden. Gedurende het project wordt op meerdere momenten een publiek vorderingsverslag aangeleverd door het consortium zoals omschreven in 6.5. Indien de OVAM of de vzw KIS andere informatie publiek willen communiceren, zal dit steeds in onderling overleg gebeuren, met respect voor de communicatiestrategie en -timing van de projecteigenaars.

8 Overzicht documenten

Alle documenten zijn beschikbaar op de websites van de OVAM en de vzw KIS.

De documenten zijn:

- [De Informatiebrochure ‘Oproep Innovatieve Saneringstechnieken’](#)
- [Template voor uitwerking projectvoorstellen \(indieningsformulier\)](#)
- [De ondertekeningdocumenten](#)
- De rapporteringsdocumenten - worden bij aanvang van het project ter beschikking gesteld
- De communicatiefiche – wordt bij aanvang van het project ter beschikking gesteld